

גבורה יהודית

הצעה לפעילות לכיתות נמוכות (א'-ג')

1. התלמידות תצאנה לצפות בהופעות "משמר המלכה" שעורכות בנות כהה ח' בחצר. לחילופין המורה יכולה לספר להן על כך רצוי בליווי תמונות או סרטון מתאים. כדאי לספר לבנות את אחד הסיפורים: "מתגברים כמו נמרים" או "משמר הארמון" מאת מ' אדהן.
  2. פעילות הסרגלים - מחלקים לבנות סרגלים וכן גומיה צבעונית שמוצמדת לסרגל וניתן להזיזה על גביו ממספר למספר. הרעיון שמאחורי הסרגל הוא, שכל מאורע שאנו נתקלים בו בחיינו - יש לראותו בפרופורציה המתאימה ואפשר לדרגו על גבי הסרגל - ככל שקשה לנו יותר כך המספר יהיה גבוה יותר. אמנם לכל אחת ואחת דרגת הקושי משתנה וממילא הניסיון להתגבר שונה, אך ידוע ש"לפום צערא אגרא" - ככל שקשה יותר ומתגברים יותר, השכר רב יותר. המורה מציגה בפני הבנות סרגל דומה גדול שנמצא בידה, ונותנת דוגמאות מחיי היומיום. כל תלמידה מסמנת על הסרגל באמצעות הגומייה על המספר שלדעתה מתאים לה לפי גודל הניסיון שלה באופן אישי. דוגמאות לאירועים: (כדאי לתארם בדרימות...ניתן להוסיף אירועים המתאימים להווי הבנות ובית הספר)
    - החופש הגדול. את בפארק. חם מאד ומתחשק לך לאכול גלידה. בקיוסק מוכרים גלידות אך בהכשר לא מקובל...
    - שעת שיעור. המורה מדברת ולפתע חברתך מנסה להצחיק אותך...
    - המורה העירה לך למרות שלא דברת....
    - את באמצע ללמד למבחן ואמך מבקשת ממך לרדת לקנות משהו במכולת...
    - את מאחרת לשיעור. לא שמעת את הצלול. האם תאמרי את האמת, שזו אשמתך, או תחפשי תירוץ....
    - אחותך מבקשת שתדיחי במקומה את הכלים, אתמול את בקשת ממנה והיא סירבה....
    - חברתך מבקשת ממך מחברת, שעמלת מאד להכין בה שיעורי בית. לא מתחשק לך שהיא תעתיק ואולי תקצור את המחמאות במקומך...
    - מבחן. פרוח מזיכרוןך התשובה לשאלה 4. חברתך כותבת במרץ...והעיניים שלך....

לאחר כל אירוע אפשר לבקש מאחת הבנות לגשת ולשתף את כולן בדירוג האישי שלה. ואז כדאי לעורר רב-שיח קצר למי קשה יותר? למי קשה פחות? וכו'.
  3. משחק: מחלקים את הבנות לקבוצות קטנות - כל קבוצה יושבת מסביב לשולחן. על כל שלחן 3 קעריות ובהן שלושה ממתקים שונים כגון: עדשים, קליקים, קורנפלקס, (רצוי שיהיה הבדל בצבע הממתקים) כל בת מקבלת שקית קטנה. המורה מספרת סיפור קצר. לאחר כל סיפור. היא מציגה באמצעות בובות להמחשה 3 אפשרויות לתגובות. כל בובה מציגה אפשרות אחרת. כדאי להצמיד לכל בובה פיתקית עם שמה: דינה, רינה, מינה. כל תלמידה בוחרת את התגובה המתאימה לה (באמת!...) ולפיה מכניסה ממתק לשקית שלה. למשל: רינה - עדש, דינה - קליק, מינה - קורנפלקס. (יש לאמר לבנות מראש איזה ממתק מתאים לכל בובה) לסיום כל בת סופרת מאיזה ממתק יש לה הכמות הגדולה ביותר.
- הערה: התגובות של "דינה" הן הרצויות ביותר, והתגובות של "רינה" הן הכי פחות רצויות.

להלן הסיפורים:

בשיעור ציור אמרה תמר:
"נעלמו לי הלורדים מהקלמר!"
"בנות", המורה בקשה
"מי תוכל להשאיל לתמר, בבקשה?"

רינה: הטושים שלי מאד יקרים
קבלתי אותם מתנה בפורים
אם הרבה בהם ישתמשו
מהר מאד הם יתבזבזו...
דינה: תמר, קחי, השתמשי בבקשה
רק אל תשכחי להחזיר לקופסא
מינה: כן, תמר את יכולה להשתמש
אבל בעדינות ורק קצת שלא יתבזבז

***

אתמול הגיע אלי חברתי
ובקשה ממני את מחברתי
כדי להעתיק אל מחברתה
את מה שלא הספיקה בכיתה

דינה: קחי את המחברת והעתיקי כרצונך!
מינה: קחי את המחברת, אך מחר בכיתה
אל תשכחי להחזיר לי אותה!
רינה: אני לא יכולה את מחברתי לתת
בדיוק היום אני צריכה אותה לקשט.

***

החדר שלי מאד מבולגן
ואמא בקשה ממני לסדר
אבל לא אני בילגנתי! עשה זאת מישהו אחר!

מינה: אשמע בקול אמא ואסדר
אבל אגיד לה שלא אני פיזרתי אלא מישהו אחר!
רינה: אסדר אך ורק את חפצי
ואת השאר שיסדרו אחי ואחיותי
דינה: בשמחה אסדר גם אם לא פיזרתי
מצוות כיבוד הורים הרווחתי
וגם על היצר התגברתי

***

אתמול הושיבה אותי המורה ליד יעל
ואני כל כך רציתי לשבת ליד חברתי הטובה רחל

רינה: אתישב בפנים חמוצות ואולי המורה תרגיש
ותעביר אותי משם חיש חיש
ואם יעל תעלב
לשבת לידי אף היא תסרב

דינה: אשתדל להתגבר ולהאיר פנים
העיקר שליעלי יהיה לידי נעים

מינה: אבקש מהמורה בהפסקה הקרובה
לשבת ליד רחל חברתי הטובה!

***

שיחקנו במחניים בשעת ההפסקה
לפתע הגיע חברתינו יסכה
היא רוצה להצטרף לקבוצה שלנו
אך היא מאד איטית ובגללה נפסיד כולנו...

מינה: אוף, בלית ברירה ובפה קמוץ
נשתף אותה בפרצוף חמוץ
רינה: לא אנחנו לא יכולות
לצרף לקבוצתינו עוד ילדות!
דינה: בואי יסכה הצטרפי למשחק
יהיה לנו נחמד לשחק איתך

***

מסיבת "ראש חדש" היום הייתה
שקיות ממתקים חלקו בכיתה
הגעתי הביתה בשמחה ובידי הממתקים
ואחי הקטנים מצפים ומחכים

מינה: טוב בסדר אחלק לכולם
אך כשאתם תקבלו תחלקו עימי גם!
רינה: מה פתאום? סליחה! זה שלי!
אתם, אף פעם לא נתתם לי!
דינה: אחלק מהממתקים לכל ילדי המשפחה
נאכל כולנו יחד בשמחה!

***

היום רותי מהכיתה חסרה
והמורה ממני בקשה ואמרה
"התוכלי לקחת השכפולים
ללכת לרוחי ולהשלים לה השיעורים?"
אך אחרי הצהרים הציעה השכנה
שאצטרף אליה לטיול לגינה
ללכת איתה כל כך רציתי
אך עלי ללכת לחברתי רותי....

דינה: לא אלך לגינה, על הטיול אוותר
לקיים את המצווה חשוב לי יותר!
רינה: אלך עם השכנה
לטייל בגינה
ובערב לרותי אצלצל
ובפניה אתנצל
מינה: אלך בשמחה לגינה
ואת השיעורים אשלח לרותי
עם אחותי הקטנה

4. המורה מחלקת לתלמידות את הפתקים מהודקים כפנקסים (מצ"ב בעמ' הבא) ועליהן לרשום בהם במהלך השבוע הקרוב, סיפורי התגברות אישיים. הסיפורים המוצלחים יתפרסמו בלוח קיר שיועד לצורך זה.

מצורף מערך שיעור לדוגמא בנושא. וכן סיפורים לנושא "הגיבור הכובש את יצרו". יש לבחור את הסיפורים המתאימים לגיל התלמידות ולספרם בהתאם לרמתן.

בס"פ

התקברתי!....

שמי:

כתיבה:

בס"פ

התקברתי!....

שמי:

כתיבה:

בס"פ

התקברתי!....

שמי:

כתיבה:

בס"פ

התקברתי!....

שמי:

כתיבה:

מערך שיעור בנושא: גבורה יהודית לכיתות נמוכות

פתיחה: סרט קצר על שומרי המלכה או לחילופין ניתן להראות תמונות של משמר המלכה באנגליה.
ש. בנות, אתן יודעות מה אנו רואות פה בסרט / בתמונה?
ת. חייל אנגלי

יפה, באנגליה יש ארמון שנקרא "באקינגהם" שם מתגוררת מלכת אנגליה ובחצר הארמון מצויים החיילים שמכונים "שומרי המלכה" הם חובשים לראשם כובע מפרווה העשויה מדובים אמיתיים, מכנסיים שחורים וז'אקט אדום, לחיילים אלו אסור לזוז ימין או שמאל. הם צריכים לעמוד בחצר הארמון כמו פסלים, אפילו אם מגיע להם זבוב על האף, או שמגרד להם סתם כך ברגל אסור להם בשום אופן לעשות שום תנועה. כך כל יום במשך ארבע שעות שזהו זמן המשמרת. תיירים מכל העולם באים לראות את משמר המלכה, התיירים מנסים לפעמים להצחיק אותם או להרגיז אותם אבל לחיילים אסור כמובן לצחוק או להתרגז.
ש. מה אתן חושבות בנות זה קשה או קל?
ת. קל וקשה

(ניתן במקום פתיחה זו לספר אודות נבוכדנצאר שהיה מלך בבל ושלט על כל העולם נבוכדנצאר היה זה שהחריב את בית המקדש. בזמן שמלך יהויקים מלך יהודה עלה נבוכדנצאר וצר על ירושלים. הקב"ה עזר לנבוכדנצאר והוא הצליח לקחת את יהויקים לבבל ויחד איתו גם לקח חלק מכלי המקדש באותו זמן בקש נבוכדנצאר מהשר הכי חשוב שלו, "רב סריסיו" להביא ילדים שהם בעוד כמה שנים יהיו יועציו. המלך הסביר לרב הסריסים איזה ילדים הוא צריך להביא. לא כל ילד שרואים ברחוב הוא רוצה דווקא ילדים בלי מום, מאוד חכמים, מאוד יפים ועוד בקשה מאוד מיוחדת שגם אם יצחיקו אותם הם לא יצחקו וגם אם ינסו לפטפט איתם הם לא יפטפטו, וגם אם יהיו מאד מאד עייפים הם יצליחו להישאר ערניים. (מדרש - ילקוט שמעוני) וכאן חוזרים לשאלה הנ"ל.

בואו ננסה ביחד לראות אם זה קשה או קל נהיה אנחנו כמו שומרי המלכה / הילדים שבחר נבוכדנצאר. ניתן להלביש לילדות לבוש סימלי - (ע"מ שיחושו יותר את התפקיד) בחירת 4 בנות שהם שומרי המלכה החיילים ו-2 בנות שהם התיירים שמנסים להצחיק את הבנות.
דוגמאות: לקפוץ, לעשות פרצופים, ניתן להביא רובה מים וכו'
ש. זה קשה לא לצחוק כשמצחיקים?
ת. ודאי שזה קשה אפילו כמה דקות, ודאי שקשה מאד כמה שעות.
גוף השיעור: הכי קל לנו תמיד לעשות מה שמתבקש כשמעליבים - להיעלב כשמצחיקים - לצחוק וכשמרגיזים להתרגז, אבל אנחנו לא סתם ילדות חלשות שמרגישות רק מה שקל אלא אנחנו בנות של עם מאוד מיוחד והעם שלנו זה עם של גיבורים.
ש. בנות מה הכוונה גיבורים?

ת. תשובות שונות

במשנה במסכת אבות כתוב לנו בדיוק מי הוא הגיבור האמיתי

לוח: איזהו גיבור? הכובש את יצרו

(יש להציב ע"ג הלוח מילה מילה ע"מ שהבנות תוכלנה להיזכר ולהשלים בכוחות עצמן)

מי שמצליח לנצח את היצר הרע, הוא גיבור!

לפני שנים רבות הייתה אישה וחנה שמה והיו לה שבע בנים ורצה המלך שישתחוו לו וכל הבנים התגברו! כולם רצו לחיות, אבל כולם רצו יותר לעשות מה שה' אומר וה' אמר לא להשתחוו לפסל, אז אפילו שהיצר הרע ניסה לשכנע אותם שרק ישתחוו פעם אחת ואחרי זה יחזרו בתשובה וכו' הם לא שמעו לו ואפילו הילד הקטן שהמלך אמר לו שהוא יזרוק עבורו את הטבעת והא יתכופף וירם וכך רק יראה שהוא משתחוה, הילד הקטן הזה היה גיבור אמיתי ואפילו לא רצה שכאילו יראה שהוא משתחוה וע"כ לא לקח את הטבעת וגם הוא זכה להיות ממקדשי ה'.

ש. מי שמעה פעם על ר' עקיבא?

ת. תשובות שונות

ר' עקיבא היה צדיק גדול, כמו שאמרתן, ואפילו שהגויים לא היו מרשים ללמוד תורה, היה ר' עקיבא מלמד תורה והכניסו אותו לבית הסוהר. רבי עקיבא היה מאוד רעב אבל לא אכל ולא שתה, כי האוכל לא היה כשר. הגויים ראו שר' עקיבא גיבור אמיתי והוא לא אוכל כלום והם לא רצו שהוא ימות ברעב הם רצו לעשות לו משפט חמור, כדי להפחיד את כל היהודים שלא יעזו ללמד תורה, הם קראו לתלמידי ר' יהושע הגרסי והרשו להביא לר' עקיבא אוכל ומים. יום אחד בדקו השומרים את כמות המים ואמרו זה מדי הרבה! בטוח ר' עקיבא לא שותה כל כך הרבה, הוא בוודאי רוצה לחפור חור באמה ולברוח, לקח השומר את הכד ושפך את חצי מהמים על הריצפה. בינתיים ר' עקיבא חיכה והאוכל התעכב והוא רעב וחלש והיה לו מאד קשה לחכות. הגיע תלמידו ר' יהושע ורצה כבר ר' עקיבא לאכול. ר' עקיבא רוצה ליטול ידיים, אך תלמידו אמר לו והרי אין מספיק מים בשביל לשתות. מה עשה ר' עקיבא הצדיק? כדי שיישאר לו לשתות הוא לא נטל ידיים והמשיך לצום עד שהביאו לו מים נוספים. אפילו שהיה כבר זקן, ואפילו שהיה מאד רעב הוא התגבר ולא אכל דבר בלי נטילת ידיים!

ניתן להוסיף סיפורים שונים על תקופת חנוכה כגון: האשה שמלה את בנה על החמור ואח"כ נפלה עימו (ספר התודעה) היהודים שקיימו מצוות בתוך המערות והילדים בחוץ שחקו בסביבונים. ניתן גם לספר על אלישע בעל הכנפיים (מסכת שבת מ"ט ע"א) סיפורים מהשואה (מהספר "מה אשיב לה" - הרבי מצאנז למד תורה בסכנת נפשות ועוד סיפורים רבים) אנחנו רואות שהצדיקים מתגברים והעם שלנו כולו הוא עם גיבור.

ש. האם גם אנחנו מתגברות ומנצחות את היצה"ר ולא עושות רק מה שקל?

ת. בוודאי כל יום וכל היום. שמיעת דוגמאות.

לוח: בוקר בית ספר צהריים ערב

המורה מוציאה כרטיסים עם דוגמאות של התגברויות והבנות מסווגות ע"ג הלוח לאיזה זמן מחלק היום ההתגברות מתאימה.

דוגמאות: בוקר: קמים בזריזות אפילו שמאוד עייפים. מסדרים את המיטה בלי להתלונן. לוקחים את האחות לגן אפילו שעכשיו רוצים ללכת עם החברה לביה"ס וכו'.

בית ספר: לוותר לחברה על הצבעים החדשים שקנו לי. לשחק בהפסקה עם חברה לא הכי טובה, כי אין מי שיחשק איתה אפילו שיותר נחמד לי לשחק עם החברה הטובה שלי. לקחת בחבל כשנפסלתי אפילו שהייתי ראשונה. וכו'.

אחר הצהריים: לא לכעוס על אחי הקטן שקישקש לי על המחברת, אפילו שזה מאד מכעיס. לחזור בזמן שאמא אמרה מהחברה אפילו שאני מאד רוצה להישאר ולשחק אצלה. להוריד מהשולחן את כלי ארוחת הצהריים אפילו שמאוד שאני רוצה ללכת לשחק, להכין ש"ב מיד אחרי הארוחה, אפילו שיש לי ספר חדש לקרוא.

ערב: לשמוע בקול אמא וללכת לישון מיד גם אם יש לי עוד דברים שאני רוצה לעשות, להגיד קריאת שמע בקול וברור אפילו שמאד עייפים וכו'.

סיום: יש לנו התגברויות רבות במשך היום אבל כמובן לא כולם קשות באותה מידה לילדה אחת הכי קשה לא לכעוס על אח שקשקש על המחברת ולאחרת הכי קשה לישון בזמן. כל בת מקבלת רשימת ההתגברויות הנ"ל וצריכה לסמל ליד כל התגברות במדבקה.

מדבקת כוכב זהב זורחת ליד התגברות הכי קשה שגורמת להכי הרבה שכר.

מדבקת כוכב כסף זורחת ליד התגברות שקצת יותר קל לה.

מדבקת עיגול כסף התגברות שקלה עבורה.

הדרוג הינו אישי כל בת מה שקל / קשה לה.

(ניתן לתת להם דוגמאות שיותר מתאימות לכיתה)

כל בת שזוכה ומתגברת היא הגיבורה האמיתית היא חייל של ה' שהוא מלך מעל כל המלכים והיא שייכת לעם שלם של גיבורים שאפילו מסכימים למות ולעשות מה שה' רוצה ורק מה שה' אומר.

רב אבא היה יושב בפתח שער העיר לוד. ראה אדם אחד שהיה בא בדרך עייף ויגע, הלה התיישב על גבי בליטה שבלטה מצד ההר ונרדם לו. בתוך כך ראה נחש שהולך ומתקרב אל היושב. יצא לקראתו שרץ הנקרא "קוסטפא גדורדנא" והרג את הנחש (ויש מפרשים חתיכת עץ נפלה על הנחש). כשהקיץ האיש ראה את הנחש מוטל מת על ידו. הוא קם והלך מעט ומיד נבקעה הבליטה בהר שהיה שוכב עליה והתדרדרה לעמק שמתחתיה והוא ניצל כהרף עין. כי אילו היה מתמהמה מעט היה מתדרדר לתהום עם המפולת.

כשראה רב אבא את הניסים שהתרחשו עם אדם זה, ניגש אליו ושאל אותו: אמור לי מה הם מעשיך הטובים, שהקב"ה הקרה לך שני ניסים גלויים כאלו, אשר הצילך מן הנחש ומן המפולת, כל לא בחינם גומלים חסדים כאלו לאדם. השיב אותו אדם ואמר: כל ימי לא קרה שיעשה לי אדם רעה, אשר לא התרצתי ומחלתי לו. ואם לא יכולתי להתרצות עמו, לא הייתי עולה למיטתי לישון, טרם שמחלתי לו ולכל אלו שציערו לי. ולא נטרתי שנאה על רעות שעשו לי. ולא די בכך, אלא שמאותו יום ואילך, הייתי משתדל לעשות עם מקניטי טובות. בשמוע רב אבא דברי האיש בכה ואמר: גדולים מעשה יהודי זה יותר מיוסף הצדיק. כי ביוסף מצריו היו אחיו, והיה לו לרחם עליהם.

ואילו אדם זה נוהג כן עם כל אדם ואדם, אם כן גדול הוא מיוסף, וראוי הוא שהקב"ה יקרה לו נס על נס.

***

כיצד חותכים לשון רעה?

רבי שמואל הנגיד מחכמי ישראל, היה המשנה למלך ספרד, והמלך אהבו וכיבדו עד מאד בגלל חוכמתו וצדקותו הרבה. בקרבת היכל המלך הייתה חנות של גוי אחד אשר קינא ברבי שמואל, וכאשר ראה אותו עובר על פני חנותו, היה יוצא לנגדו בחרפות וגיזופים, אולם רבי שמואל לא שם לב אליו ואל גיזופיו לא שעה. פעם כשטייל רבי שמואל עם המלך וחלף על פני החנות, יצא אותו חצוף כמנהגו, והוסיף לגדף את השר היהודי לעיני המלך. כעס המלך וציווה למשנהו לענוש את המגדף בכריתת לשונו הרעה מתוך פיו.

חקר רבי שמואל אודותיו, והתברר לו כי הלה מר נפש עני ואביון. מיד שלח לו רבי שמואל נדבה הגונה בדרך קבע, ובזה הפך את לב המגדף למעריצו. לימים כשטייל ר' שמואל שוב עם המלך, פגשו שוב את אותו גוי, אולם הפעם יצא הלה בירך והילל את ר' שמואל. המלך פנה לר' שמואל ושאלו הלו ציוויתך לכרות את לשונו ולמה לא מלאת פקודתי ולא עשית כמצוותי? ענה ר' שמואל: אמנם כן אדוני המלך, עשיתי כמצוותיך, כרתי את לשונו הרעה ונתתי לו תחתיה לשון טובה....

***

מעשה בשתי נשים

הסיפור הנפלא שלפנינו קרה לפני בערך שישים שנה. ומוסר העובדה אחראי לכל פרט שבו. משפחה מסוימת התגוררה בירושלים העתיקה. באותה תקופה יום כביסה למשפחה, היה מהעבודות הקשות במשק הבית. עקרות בית של היום עם מכונות הכביסה, לא יכולות לתאר לעצמן מהקשיים שהיו כרוכים בעבודה מאומצת זו שכמעט כל בני הבית התפנו לכך, ובכן בשעה טובה ומוצלחת אחרי כשש שעות עבודה מפרכת, תלתה עקרת הבית כנגד השמש שני חבלים מלאים בכביסה לאורך החצר. בצהרי היום נכנסה אחת השכנות לחצר כשהיא צועדת לביתה. נראו לה משום מה שתי הקורות האלכסוניות וחבלי הכביסה התלויים עליהם כמפריעים לה בדרך הילוכה, וכי המעבר בחצר לא מספיק רחב לה לעבור בה. במקום לקבל זאת בהבנה ולשמור על יחסי אנוש בין שכנים, ולכוף מעט את הראש כדי לעבור, תקף אותה יצרה. נכנסה בזריזות לביתה, תפסה מספריים יצאה לחצר וחתכה את שני החבלים מלאי הכביסה. כל הכביסה הצחה והנקייה נפלה ברעש בחצר הבלתי מרוצפת.

האישה בעלת הכביסה עמדה כרגע המומה בפני מבחן אש. לפי טבע האדם היתה לכאורה צריכה להתפרץ בצעקות וקללות על השכנה ופעולתה המרושעת, כל היצרים האפלים התלקחו בקרבה דרוכים כאש עצורה, אך האישה לפתע שאבה כוחות אדירים ממעיין אמונתה הצרופה והזכה. תוך שניות גורליות גועשות התגברה על הניסיון המר, חסמה את שפתיה והצדיקה עליה את דין שמים. מסתמא זה מגיע לי, ותהא צרתי כפרתי!

היא אספה את הכביסה מהארץ, שטפה והסירה את הלכלוך, חיברה וקשרה את החבלים והלכה למגרש שכונת "בתי מחסה" ותלתה שוב את הלבנים בכיכר הגדול. בשעות הערב הביאה את הכביסה היבשה לביתה במצב רוח טוב! פרשת הניסיון טרם באה לסיומה. בעלה של האישה חזר הביתה אחר תפילת ערבית, והיא לא מספרת ומגדת לו ממה שקרה לה בחצר! דומה כי הניסיון השני גדול הוא מהראשון, כי הרי "דאגה בלב איש ישיחנה". ומה עוד שמקרים כאלו עתידים לקרות לה בעוד ימים ספורים מאותה שכנה רעה. אולם היא מתאפקת שנית ושותקת.

הדבר היה נשאר בהעלם, לולא אותה שכנה עצמה שנכנסה בלילה מבוישת לבית חברתה וביקשה לסלוח לה מאותה תקרית מכוערת. היא סיפרה, כי בתחילת הלילה קיבל הילד שלה חום גבוה מאד באופן פתאומי, והיא תולה זה כעונש מן השמים על רשעותה בצהרים.

אותה צדקנית גבורת הרוח זכתה, ולשנה הבאה נולד לה בן שהיה הוא לאחד מתלמידי החכמים הגדולים של ירושלים עיר הקודש. כמה מאושרת הרגישה אישה זו בעבור אותו רגע, בו יכלה להתפרץ בחמת זעם ובכי היסטרי, אולם היא העדיפה את דרך התורה, לבלום עצמה בשעת מריבה!!! בסופו של דבר לא התחרטה מצעדה הנבון.

***

מוסר השכל מנפוליאון

מעשה בנפוליאון קיסר צרפת שהיה הולך וכובש ארצות. והנה בשעה שנילחם נגד רוסיה הגיע אל עיר אחת אשר הייתה מבוצרת מאד, ובשום אופן לא עלה בידו להבקיע את חומות העיר למרות ההרעשות הכבדות. לכן מצא לנכון ובנה מצור סביב לה, והקיף את העיר בחיילותיו ואין יוצא ובא לתוכה, עד שתיפול העיר לידי ותיכנע.

עבר זמן מה ואין כל סימני כניעה, כנראה שהיה מלאי גדול של מזון בתוך העיר. התחיל היאוש לכרסם בלב ראשי צבאות נפוליון, מכיוון שהיה עליהם להימצא זמן ממושך בתנאי שדה קשים ביותר. עד שכמה מהקצינים ניגשו אל הקיסר בהצעה, שינטוש את המצור וישובו לביתם. בראות הקיסר את היאוש, העלה הצעה נועזת, שהוא בכבודו ובעצמו יחד עם ראש הקצינים יתחפשו בלבוש כפריים לבל יכירם איש, ויחדרו אל תוך העיר לרגל אותה ולראות ולשמוע על המצב השורר שם. והיה אם מצבם בכי רע ימשיכו בעקשנות לצור על העיר עד רדתה. ואם עדיין יש להם מזון רב, בלית ברירה ייסוגו מכאן וישובו לביתם. ההצעה נתקבלה.

נפוליון ומפקדו התחפשו, ונכנסו בלילה בסתר אל תוך העיר. הם התחילו להסתובב במקומות התורפה עד שהגיעו אל בית מרזח. שם נמצאו באותה שעה אנשי צבא רוסיים שותים לשכרה כדי להשכיח את הרעב הכבד בארץ, עד כי עוללים שאלו לחם ואין פורש להם, ולא תישאר להם ברירה אלא להיכנע בפני צבאות נפוליון, דברים אלו הרנינו את ליבם, והם כבר התכוננו לעזוב את המקום ולחזור לחייליהם.

אך לפתע, הסתכל בפניהם חייל רוסי, אשר פעם ביקר בצרפת וראה את הקיסר. הוא פנה לחבריו: הביטו בכפרי היושב כאן, בי נשבעתי כי נפוליון הוא ולא אחר! דברים אלו פילחו את ליבם, כי הנה יחקרו אותם והם כבר נופלים בידם. למזלם דברי החייל לא נכנסו באזני חבריו, הקצין הממונה עליו גער בו ויאמר לו: חדל לך מדברי שטות אלו, איך יתכן שנפוליון בכבודו ובעצמו יגיע לכאן, ועוד בצורה רשלנית שכזו, ולא ירא מפני אויב ומתנקם!?

המפקד שנילווה לנפוליון ברצותו לטשטש את זהותם ולהסיר מהם כל משיכת עין, כי אוי להם ולחייהם אם יתחילו לחוקרם מאין הם. מה עשה? פקד על נפוליון להגיש לו כוס יין מהמוזג. הלה תפס כוונתו והזדרז להביא את מבוקשתו, ועיני החיילים מלווים אותם במבטיהם. בהגישו את הכוס, עשה נפוליון תנועה רשלנית וכוס השכר נפל ונשפך ארצה. המפקד "התנפל" עתה על ידידו ונתן לו בעיטה וגלגל אותו ארצה. כשקם, זכה ממנו לעוד סטירה מצלצלת ונס החוצה. המסובבים פרצו בצחוק על המחזה, ולעגו לחברם על חלומותיו ועל דבריו... וראיה נוספת להם, אם היה זה נפוליון, מי היה מעז להרים יד ורגל ולהכותו ולבזותו כאחד הריקים. בינתיים הזדרז המפקד המכה ושילם למוזג את המגיע לו ומה שנפל מידי ידידו, ויצא לו, הם עזבו מיד את המקום, ובאורחות עקלקלות חזרו למחניהם.

ויהי אך הגיעו לחוף מבטחים, נפל המפקד לרגלי נפוליון הקיסר, ויבך שיסלח לו על פישעו במה שהרהיב עוז להכות ולהשפיל אותו. הוא התנצל כי עשה כן, להציל את הקיסר, על ידי שטישטש בזה כל סימן מזהותו. נפוליון חיבקו נשקו ואמר לו: אלמלא יכולתי לתת לך מכות ולהעניק לך ביזיונות, ובזה להעלותך על כס המלוכה על ידי כן, הרי כך היה עלי לעשות, אך היות ואין הדבר באפשרותי, לכן הכרת תודתי תהיה בזה שתחת המכות והחרפה שהענקת לי והצלת חיי והשיבותני למלכות, אני אעלך בדרגה הגבוהה ביותר ואתן לך מתנות רבות ויקרות.

כעבור ימים אחדים הובקעה העיר, נפוליון וחייליו נכנסו לתוכה בתרועת מלחמה וכבשוה. (ספר איל המילואים: ויאמר אברהם פר' ויחי)

מסיפור זה יש להפיק מוסר השכל נפלא. יש ואדם עומד לפי רוע מעשיו בפני גזרות קשות משמים. ואז בחסדי ה' נשלחת לו פדות והצלה בדמות של אדם שמחרפהו ומגדפהו, והיה אם אותו אדם מתעלה ומבין כי ביזיונות אלו באו לטובתו לפדותו לחיים ולגרום לו אושר והצלחה, אז הוא מקבלם בשמחה ובהבנה מלאה, בנפוליון שהבין כי הבעיטה, הסטירה וההשפלות שקיבל מידידו הם באו להצלתו ואושרו אך אוי ואבוי היה לנפוליון לו היה קם וגוער במפקד שלו ומוחה על כבודו המחולל, כי אז לא היה יוצא חי משם...

על האדם לזכור בשעה שהוא נתקל בניסיונות אלו, שמא נגזר עליו משמים כי חלילה וחס צריך הוא להיפגע בתאונת דרכים וכו' רחמנא ליצלן, ואת גזר הדין הקשה הזה יכול הוא להחליף במעט קבלת עלבונות באהבה, או כזה שיעבור על מידותיו בקשר לוויכוח וסכסוך שיש לו עם פלוני. ויוותר לו אף שהצדק עמו. כפי שמובא בשם ספרים הקדושים, כי לפעמים על ידי שאדם משפיל עצמו, או אחרים משפילים אותו והוא שותק - מתבטלים מעליו גזירות קשות וגזר דין מוות, ויוסיפו לו שנות חיים.

אשרי אדם שיתבונן ויתעמק בשורות אלו, ויהיו לפניו לזיכרון תמיד.